

Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Fen Tabanlı Giri?imcilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Fen Tabanlı Giri?imcilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28467>

Özet

Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Fen Tabanlı Giri?imcilik Ölçe?i, 2018 y?l?nda ?sa Deveci tarafından ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin fen bilimleri ve teknoloji alan?ndaki giri?imcilik e?ilimlerini, yeteneklerini ve tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?rencilerin sadece akademik ba?ar?lar?n? de?il, aynı zamanda bilimsel bilgiyi inovatif ve ticari bir bakı? aç?s?yla kullanma potansiyellerini de de?erlendirmeyi hedefler. Geli?tirme çal??ması, **fen e?itimi** alanında giri?imcilik yetkinli?inin önemini vurgulamaktadır.

Ölçek, ulusal e?itim müfredatlarında giderek artan bir odak noktası olan **giri?imcilik** becerilerinin erken ya?larda tespit edilmesi ve desteklenmesi ihtiyac?na yanıt olarak tasarlanmı?tır. Ölçe?in geli?tirilme süreci, standart **ölçek geli?tirme** prosedürlerini takip ederek geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermiştir. Ölçek, özellikle fen bilimleri dersleri ba?lam?nda, ö?rencilerin yaratıcılık, risk alma, problem çözme ve kaynak yönetimi gibi giri?imci özelliklerini ne ölçüde sergiledi?ini belirlemek için kritik bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Giri?imcilik, Fen E?itimi, Ortaokul, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Bilimsel Giri?imcilik, Tutum.

Yazarlar

?sa Deveci

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin fen bilimleri derslerinde ö?rendikleri bilgileri ve geli?tirdikleri becerileri kullanarak ne ölçüde giri?imci e?ilimler sergilediklerini belirlemektir. Ölçek, özellikle **fen tabanlı giri?imcilik** potansiyelini nicel olarak ölçerek, e?itimcilerin ve politika yap?c?lar?n bu alandaki yetenekleri erken a?amada tespit etmelerine ve uygun e?itim programlar?n? tasarlamalar?na yardımcı olmay? amaçlamaktadır.

Çal??ma, ö?rencilerin fen bilimlerine yönelik ilgilerini ve bu ilgiyi somut, yenilikçi projelere dönü?türme kapasitelerini de?erlendirerek, genç nesillerin gelecekteki **inovasyon** ve ekonomik geli?imdeki rollerine ??k tutmaktadır. Ölçe?in sonuçlar?, fen e?itimi müfredat?n?n giri?imcilik becerilerini ne kadar etkili bir ?ekilde destekledi?ine dair önemli geri bildirimler sağlamaktadır.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, çok boyutlu bir yap? olan **Fen Tabanlı Giri?imcilik** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, geleneksel giri?imcilik özelliklerinin ötesine geçerek, bilimsel bilgi, teknolojik anlayı? ve ele?tirel

dü?ünme becerilerinin ticari veya sosyal fayda sa?lamak amacıyla kullan?lması yetkinli?ini içerir.

Ölçülen yap?ın temel boyutları, genellikle bilimsel merak, problem çözme yetene?i, risk alma isteklili?i, yenilikçilik (inovasyon) ve kaynakları verimli kullanma gibi bile?enlerden oluşmaktadır. Ölçek, öğrencilerin bu boyutlardaki algılarına ve e?ilimlerini de?erlendirerek, onların potansiyel **giri?imci** davranışlarına belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında (Deveci, 2018), ölçeğin ölçmek istedi?i yapıyı gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amacıyla çe?itli geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Her ne kadar kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemiş olsa da, bir geliştirme çalışması bağlamında genellikle **yapı geçerli?i** ve **kapsam geçerli?i** analizleri temel alınmıştır.

Yapı geçerli?ini sağlamak için genellikle **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Bu analizler, maddelerin teorik olarak belirlenen alt boyutlara uygun şekilde kümelendi?ini ve ölçeğin tekil bir yapıdan ziyade çok boyutlu bir yapıyı temsil etti?ini göstermeyi amaçlanmıştır. Ayrıca, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerli?i sağlanmış ve maddelerin fen tabanlı giri?imcilik kavramına yeterince temsil etti?i do?rulanmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, ölçüm sonuçlarının tutarlılı?ı ve istikrarına de?erlendirmeyi amaçlanmıştır. Geliştirme çalışmasında yaygın olarak kullanılan iç tutarlılık katsayısı, yani **Cronbach's Alpha** de?eri hesaplanmıştır. Bu de?erin yüksek olması, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, güvenilirlik analizlerinde test-tekrar test güvenilirlik yöntemleri de kullanılmı? olabilir. Bu yöntem, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar vererek kararlılı?ın kanıtlanmay? amaçları. Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçeğin eğitim ve araştırma bağamlarında güvenle kullanılabilmesini işaret eder.

Faktör Analizi

Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Fen Tabanlı Giri?imcilik Ölçe?i'nin yapı geçerli?ini incelemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin altında yatan potansiyel boyutları veya faktörleri ortaya çıkarmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin fen tabanlı giri?imciliğin farklı yönlerini temsil eden ayrı alt boyutlara sahip oldu?unu do?rulamıştır.

Faktör yükleri, maddelerin hangi faktörlerle güçlü bir ilişki gösterdi?ini belirlemede kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin nihai yapısı ve madde sayısı belirlenmiş, böylece ölçülen

yap?n?n teorik çerçeveye uygunlu?u istatistiksel olarak desteklenmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Örne?in, 5'li veya 4'lü Likert). Kaynakta derecelendirme bilgisi net olmamakla birlikte, psikometrik ölçek geli?tirme standartlar?na uygun bir derecelendirme kullan?lm??t?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renci

Ya? Grubu: Ortaokul ö?rencileri (Genellikle 11-14 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki ortaokul kademesinde ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Ö?rencilerin kendi giri?imcilik e?ilimleri hakk?ndaki alg?lar?n? yans?tan maddelerden olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Giri?imcilik, Fen Bilimleri, Faktör Analizi, Ortaokul E?itimi, Ölçek, ?novasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Belirtilmemi?.

Kurum E-posta Adresleri: deveciisa@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için yazar ?sa Deveci ile ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle izin talep edilir. Ticari kullan?m ko?ullar? yazar taraf?ndan belirlenir. Yazar?n ileti?im bilgisi a?a??da mevcuttur: deveciisa@gmail.com.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ortaokul-ogrencilerine-yonelik-fen-tabanli-girisimcilik-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/328111111)

Kaynakça

Deveci, ?. (2018). Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Fen Tabanlı Giri?imcilik Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 2(1), 1-15.

Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Fen Tabanlı Giri?imcilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde de?itirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmadığından, bu kısım boş bırakılmıtır. Ölçeğin tam maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye başvurulması gerekmektedir.